

МИКОЛОГИЯ

Гъбарят излиза от дома си в ранни зори с бастун и кошница в ръка. Поема първо по шосето, а после се отклонява по път, който води до една борова горичка. Върви и току се спре. Рови с бастун в шумата и изнамира по някой и друг пачи крак. Навежда се да го откъсне и после го прибира в кошницата. По-натам по пътя се натъква на лютивки. А посетне стига до дъбова гора, където пък попада на меднянки, сърнели, манатарки и тръбенки.

Поема обратно по пътя с пълна догоре кошница. По едно време, не щеш ли, съзира закръглената, алена и опъстрена с бели точки шапчица на една мухоморка. Рита я с върха на обувката, да не би някой след него да се излъже и да я откъсне. В тоз миг от облака прах подир разтрошената гъба – хоп! – изскача изневиделица гном със зелен калпак на главата, белобрад, с островръхи ботуши със звънчета, и започва да кръжи на половин метър от земята.

– Добър ден, добри човече. Аз съм гномът на късмета, дето се явява понякога от червените мухоморки, ако се разпаднат. Ти си късметлия! Само една на всеки сто хиляди червени мухоморки ще се случи да бъде с гном на късмета. Кажу едно желание и ще ти го изпълня.

Гъбарят зяпа гнома втрещен.

– Това се случва само в приказките.

– Не – казва гномът, – случва се и в реалния живот. Хайде, кажу едно желание и ще ти го изпълня.

– Не мога да повярвам.

– Ще повярваш. Кажу едно желание и ще видиш, че каквото и да е то – и най-скромното да е, и най-недостижимото, – ще ти го изпълня.

– Ама как да ти поискам каквото и да било, като още не ми се вярва, че съществуват гноми, способни да изпълняват желаниа.

– Пред теб стои човече с бяла брада, със зелен калпак и ботуши със звънчета на върховете, кръжи ти на половин метър от земята и ти още не вярваш?! Хайде де, кажи едно желание.

Никога не си се бе представял в такава ситуация. Какво да си поиска? Богатство ли? Жени ли? Здраве? Или щастие? А гномът като че му чете мислите.

– Пожелай си нещо осезаемо. Не абстрактни неща. Ако ще е богатство – да бъде някакво количество злато или пък дворец, или търговска компания с тези и тези характеристики. Ако искаш жени, тогава кои и какви точно да бъдат. Дали онова, което си пожелаеш, ще те направи щастлив, ти си знаеш.

Колебае се гъбарят. Осезаеми неща, значи? Рейндж ровър? Имение? Яхта? Самолетна компания? Кели Макгилис¹? Дебора Каприолио²? Короната на някоя балканска държава? По лицето на гнома се изписва нетърпение.

– Само че аз не мога да чакам вечно. Не ти го казах, понеже не мислех, че толкова ще се забавиш, но да знаеш, че разполагаш с пет минути да решиш какво да си поискаш. Вече минаха три.

Значи, има само две минути на разположение. Гъбарят започва да се изнервя. Трябва да реши какво иска, и то веднага.

– Искам...

¹ Кели Макгилис – американска актриса, известна с участието си в „Топ гън“ като партньорка на Том Круз. – Б. пр.

² Дебора Каприолио – италианска киноактриса, сексимвол в европейското кино от ‘80-те години на ХХ век. – Б. пр.

Казва „искам“, без още да е решил какво да си пожелае, само и само гномът да не изгуби търпение.

– Какво искаш? Кажй.

– Ама да избирам така, бързешката, е напълно безсмислено. То при такава възможност – веднъж в живота сигурно – на човек му трябва време да реши какво иска. Не може да си пожелаеш първото нещо, което ти дойде наум.

– Минута и половина.

Може би трябва да си поиска пари по-скоро, отколкото вещи – някаква конкретна сума. Примерно хиляда милиарда песети. С хиляда милиарда песети би могъл да има всичко, което му се доще. А защо не десет хиляди или сто хиляди милиарда? Или един трилион. Но не се решава за цифра – в ситуация като тази, така вълшебна, да си пожелае пари му се струва пошло, лишено от изтънченост, твърде банално.

– Една минута.

Скоростта, с която пропуска времето, му пречи да разсъждава трезво. Не е справедливо. Ами ако си поиска власт?

– Трийсет и три секунди.

Колкото по-бързо тече времето, толкова по-трудно му е да избере.

– Петнайсет секунди.

Значи, един трилион? Или милион трилиона? А един трилион трилиона?

– Четири секунди.

Отхвърля окончателно парите. По-изтънчено, по-находчиво следва да бъде извънредно желание като сегашното.

– Две секунди. Казвай.

– Искам друг гном като теб.

Времето изтича. Гномът се изпарява във въздуха и – хоп! – в един миг на мястото му се появява друг гном, досущ като първия. Гъбарят се чуди: дали това не е все същият гном?! Но да се чуди е излишно, защото и този нов гном повтаря напева отпреди малко, а едва ли предишният,

разсъждава, би се излъгал да пее два пъти една и съща песен.

– Добър ден, добри човече. Аз съм гномът на късмета, дето се явява понякога от червените мухоморки, ако се разпаднат. Ти си късметлия! Само една на всеки сто хиляди червени мухоморки ще се случи да бъде с гном на късмета. Кажу едно желание и ще ти го изпълня.

Зареждат се нови пет минути, в които гъбарят трябва да реши какво да си поиска. Ясно му е, че ако и тези се окажат недостатъчни, винаги може да си пожелае нов гном да замести предишния. Ала мисълта някак си не може да притъпи едно загнездило се в съзнанието му чувство на терзание.